

Husitská teologická fakulta Univerzity Karlovy

Státní závěrečná zkouška (magisterská) Pedagogika a psychologie

Tematické okruhy:

- 1. PG: Cíl, obsah a funkce vzdělávání. Faktory a společenské procesy ovlivňující vzdělávání v současnosti. Koho lze v současnosti považovat za vzdělaného člověka? Učící se společnost. Celoživotní vzdělávání. Formální, neformální a informální vzdělávání.**

Základní studijní literatura:

SKALKOVÁ, Jarmila. Obecná didaktika. Praha: ISV, 1999, s. 47–62. ISBN 80-85866-33-1. (nebo jiné vydání).

PRŮCHA, J. (ed.). Pedagogická encyklopedie. Praha: Portál, 2009, s. 247–251.

ISBN 978-80-7367-546-2.

Rozšiřující studijní literatura:

OECD. Celoživotní učení pro všechny. Praha: Učitel'ské noviny – Gnosis, 1997.

Cesta k učící se společnosti. Bílá kniha o vzdělání a odborné přípravě. Praha: UIV, 1997.

PS: Kvantitativní metodologie sloužící k diagnostice sociálních vztahů a postojů. Metody používané ve školní praxi. Validita, sociální desirabilita.

Základní studijní literatura:

HRABAL, V. Sociální psychologie pro učitele. Vybraná témata. Praha: Karolinum. 2002, s. 29–31; 107–112; 115–119. ISBN 80-246-0436-1.

2. **PG: Vyučování a jeho základní kategorie: cíl, obsah, metody a prostředky, žák, učitel, hodnocení. Dílo J. A. Komenského jako inspirace pro současné vyučování (metody, výchovné principy, pansofické pojetí obsahu vzdělávání). J. Dewey (pragmatická pedagogika), pedocentrismus – svoboda žáka ve vyučování. Aktuální otázky a problémy současného vyučování (konstruktivní a transmisivní vyučování, inkluze, klíčové kompetence ve vztahu k cílům vzdělávacích oblastí).**

Základní studijní literatura:

Dvořáková, M, Kolář, Z., Tvrzová, I., Váňová, R.: *Základní učebnice pedagogiky*. Praha: Grada, , 2015, s. 57-70. ISBN 978-80-247-5039-2.

Vališová, A., Kasíková, H.: *Pedagogika pro učitele*. Praha:Grada, 2011, s. 121-124. ISBN 978-80-247-3357-9.

Kalhoust, Z., Obst. O.: *Školní didaktika*. Praha: Portál, 2009, s. 17-30. ISBN 978-80-7367-571-4.

Skalková, J.: *Obecná didaktika*. Praha: Grada, 2007, s. 130. ISBN 978-80-247-182.

PS: Emoce a jejich zvládnání při komunikaci učitele a žáka. Práce učitele s vlastní agresí i s agresí žáka.

Základní studijní literatura:

VÁGNEROVÁ, M. Školní poradenská psychologie pro pedagogy. Praha: Karolinum. 2005, s. 210–252. ISBN 80-246-1074-4.

KUSÁK, P. a P. DAŘÍLEK. Pedagogická psychologie - A. Olomouc: Univerzita Olomouc. 2001, s. 214-226. ISBN 80-244-0294-7.

JANOŠOVÁ, P. a kol. Psychologie školní šikany, kap. Šikana z hlediska proaktivní a reaktivní agrese. Praha: Grada. 2016, s. 86-106. ISBN 978-80-247-2992-3

3. **PG: Smysl a cíle učitelské profese v současnosti. Učitelství jako respekt k osobnosti dítěte. Rozvoj osobnostních, sociálních a didaktických dovedností učitele. Dovednosti učitele ke spolupráci se žáky, rodiči, kolegy, vedením školy.**

Základní studijní literatura:

Vališová, A., Kasíková, H.: *Pedagogika pro učitele*. Praha: Grada, 2011, s. 15-26 a 225-240. ISBN 978-80-247-3357-9.

Dvořáková, M, Kolář, Z., Tvrzová, I., Váňová, R.: *Základní učebnice pedagogiky*. Praha: Grada, 2015, s. 13-38. ISBN 978-80-247-5039-2.

Belz, M., Siegrist M.: *Klíčové kompetence a jejich rozvíjení*. Praha: Portál, 2015 s. 27-34. ISBN 80-7178-479-6.

Kyriacou, Ch.: *Klíčové dovednosti učitele*. Praha: Portál, 2012, s. 13-30 a 349-353. ISBN 978-80-262-0052-9.

PS: Školní inkluze. Žák ze sociálně, etnicky, národnostně a nábožensky odlišného prostředí. Imigrace a její odraz ve školním prostředí. Specifika jednotlivých skupin žáků, přínosy, rizika a jejich předcházení.

Základní studijní literatura:

JANOŠOVÁ, P. *Pedagogická psychologie*. Učební text MOODLE. Praha: UK HTF. (Kap. Školní inkluze).

4. PG: Učitel a jeho sebereflexe, práce s rozvojovými cíli, silnými a slabými stránkami. Sebepojetí učitele. Reflexe vlastní pedagogické práce, evaluace pracovních výstupů. Psychohygienu učitelského povolání, syndrom vyhoření.

Základní studijní literatura:

Kalhoust, Z., Obst. O.: *Školní didaktika*. Praha: Portál, 2009, s. 92-118. ISBN 978-80-7367-571-4.

Kyriacou, Ch.: *Klíčové dovednosti učitele*. Praha: Portál, 2012, s. 141-158. ISBN 978-80-262-0052-9.

Rozšiřující studijní literatura:

Petty, G.: *Moderní vyučování*. Praha: Portál, 2013, s. 107-110 a 362-375. ISBN 80-7178-681-0.

Pasch, M.: *Od vzdělávacího programu k vyučovací hodině*. Praha: Portál, 1998, s. 397-398 a 404-406. ISBN 80-7367-054-2.

PS: Náročná životní situace a jejich možná řešení (copingové strategie) ve vztahu k profesi pedagoga. Syndrom vyhoření, prevence, intervence.

Základní studijní literatura:

JANOŠOVÁ, P. *Pedagogická psychologie*. Učební text MOODLE. Praha: UK HTF. (Kap. Zvládnutí náročných životních situací).

Podrobněji: ŘEZÁČ, J. *Sociální psychologie*. Brno: Paido. 1998, s. 133-157. ISBN 80-85931-48-6.

5. PG: Obsah vzdělání. Základní dokumenty vymezující obsah výuky (Bílá kniha, Rámcový vzdělávací program, Školní vzdělávací program) a jejich vztah k reálné vyučovací hodině (učební plány). Dvouúrovňové kurikulum RVP-ŠVP. RVP – cíle základního vzdělávání, klíčové kompetence, vzdělávací oblasti, průřezová témata. Školní úroveň kurikula – ŠVP.

Základní studijní literatura:

Dvořáková, M, Kolář, Z., Tvrzová, I., Váňová, R.: *Základní učebnice pedagogiky*. Praha: Grada, 2015, s. 81-87. ISBN 978-80-247-5039-2.

Vališová, A., Kasíková, H.: *Pedagogika pro učitele*. Praha: Grada, 2011, s. 143-151. ISBN 978-80-247-3357-9.

Kalhoust, Z., Obst. O.: *Školní didaktika*. Praha: Portál, 2009, s. 132-140. ISBN 978-80-7367-571-4.

PS: Diagnostika sociálních vztahů ve školní třídě. Specifické sociometrické metody pro vyšetření školní třídy učitelem. Možnosti a limity jejich využití.

Základní studijní literatura: ŘEZÁČ, J. Sociální psychologie. Brno: Paido. 1998, s. 224–246. ISBN 80-85931- 48-6.

HRABAL, V. Sociální psychologie pro učitele. Vybraná témata. Praha: Karolinum. 2002, s. 107–122. ISBN 80-246-0436-1.

6. PG: Cíle ve vyučování Jejich formulace, hodnocení jejich dosažení. Příprava učitele na vyučování. Didaktická analýza učiva. Plánování výuky: souvztažnost cílů – obsahů – výukových postupů – hodnocení.

Základní studijní literatura:

Kyriacou, Ch.: *Klíčové dovednosti učitele*. Praha: Portál, 2012, s. 31-46. ISBN 978-80-262-0052-9.

Dvořáková, M, Kolář, Z., Tvrzová, I., Váňová, R.: *Základní učebnice pedagogiky*. Praha: Grada, 2015, s. 71-79. ISBN 978-80-247-5039-2.

Vališová, A., Kasíková, H.: *Pedagogika pro učitele*. Praha: Grada, 2011, s. 125-142. ISBN 978-80-247-3357-9.

Rozšiřující studijní literatura:

Kalhoust, Z., Obst. O.: *Školní didaktika*. Praha: Portál, 2009, s. 141-142 a 354-356. ISBN 978-80-7367-571-4.

ŠVEC, V., H. FIALOVÁ a O. ŠIMONÍK. *Praktikum didaktických dovedností*. Brno: Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity, 1996, s. 32–40, 85-90. ISBN 80-210-1365-6.

PS: Komunikace v pedagogické praxi. Chyby v komunikaci. Komunikace učitele s rodiči.

Základní studijní literatura:

JANOŠOVÁ, P. Pedagogická psychologie. Učební text MOODLE. Praha: UK HTF. (Kap. Vztah „učitel – žák“).

ŘEZÁČ, J. Sociální psychologie. Brno: Paido. 1998, s. 107–132. ISBN 80-85931-48-6.

7. **PG: Metody a organizační formy vyučování. Vývoj organizačních forem a jejich pojetí v současné škole. Možnosti a meze jednotlivých vyučovacích metod. Problematika diferenciacce a individualizace výuky. (Myšlenková mapa, brainstorming, didaktické hry, centra aktivit, individuální vzdělávací plán, ... frontální vyučování, skupinové, individuální.)**

Základní studijní literatura:

Kyriacou, Ch.: *Klíčové dovednosti učitele*. Praha: Portál, 2012, s. 47-62. ISBN 978-80-262-0052-9.

Dvořáková, M, Kolář, Z., Tvrzová, I., Váňová, R.: *Základní učebnice pedagogiky*. Praha: Grada, 2015, s. 89-106. ISBN 978-80-247-5039-2.

Vališová, A., Kasíková, H.: *Pedagogika pro učitele*. Praha: Grada, 2011, s. 173-184. ISBN 978-80-247-3357-9.

Rozšiřující studijní literatura:

Kalhoust, Z., Obst. O.: *Školní didaktika*. Praha: Portál, s. 2009, 293-327. ISBN 978-80-7367-571-4.

SKALKOVÁ, Jarmila. *Obecná didaktika*. Praha: ISV, 1999, s. 203–231. ISBN 80-85866-33-1. (nebo jiné vydání).

ŠVEC, V., H. FIALOVÁ a O. ŠIMONÍK. *Praktikum didaktických dovedností*. Brno: Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity, 1996, s. 75–81. ISBN 80-210-1365-3.

PS: Sociální normy, status, role a jejich vztah ke školní třídě. Skupinová koheze. Učitel a jeho vliv na vztahy a třídní normy. Pedagogické možnosti ovlivňování.

Základní studijní literatura:

HRABAL, V. Sociální psychologie pro učitele. Vybraná témata. Praha: Karolinum. 2002, s. 13–18. ISBN 80-246-0436-1.

JANOŠOVÁ, P. a kol. Psychologie školní šikany. Praha: Grada. 2016, s. 325–337. ISBN 978-80-247-2992-3.

8. **PG: Řízení učebních činností a chování žáků (třídní management). Úloha pravidel v edukačních školních interakcích. Cíle pravidel ve třídě, práce s pravidly. Práce se skupinou s ohledem na skupinovou dynamiku. Vliv interakcí mezi učiteli a žáky na klima třídy.**

Základní studijní literatura:

Kyriacou, Ch.: *Klíčové dovednosti učitele*. Praha: Portál, 2012, s. 63-78. ISBN 978-80-262-0052-9.

Vališová, A., Kasíková, H.: *Pedagogika pro učitele*. Praha: Grada, 2011, s. 241-248. ISBN 978-80-247-3357-9.

Cangelosi, J. S.: *Strategie řízení třídy*. Praha: Portál, 1994, s. 121-135. ISBN 80-7178-083-9.

Rozšiřující studijní literatura:

Dubec, M.: *Poznáváme, určujeme a dodržujeme základní pravidla ve třídě a ve škole*. Praha: Odyssea, 2007, s. 8-33. ISBN 978-80-87145-15-9.

Švec, J., Jeřábková, S., Kolář, Z.: *Jak zlepšit vztahy v naší třídě*. Praha: Odyssea, 2007, s. 17-20. ISBN 978-80-87145-27-2.

PS: Školní klima, třídní klima, struktura. Řízení třídy učitelem. Začleňování žáků na okraji kolektivu.

Základní studijní literatura: ČÁP, J. *Pedagogická psychologie*. Praha: Portál. 2013, s. 622-646. ISBN 978-80-262-0174-8.

VÁGNEROVÁ, M. *Školní poradenská psychologie pro pedagogy*. Praha: Karolinum. 2005, s. 176-201. ISBN 80-246-1074-4.

9. PG: Motivace žáků. Úloha motivace ve výchově a vzdělávání, možnosti učitele v podporování motivace žáků ke školní práci. Podněcování aktivity a tvořivosti žáka ve vyučování. Problematika chvály a kritiky, odměn a trestů, motivace a hodnocení.

Skalková, J.: *Obecná didaktika*. Praha: Grada, 2007, s. 126-128 a 173-176 a 179. ISBN 978-80-247-1821-7.

Petty, G.: *Moderní vyučování*. Praha: Portál, 2013, s. 40-66. ISBN 80-7178-681-0.

PS: Postoje – strukturovanost, komponenty, vznik, vývoj a změna postojů. Zjišťování a měření postojů.

Základní studijní literatura:

HEWSTONE, M. a W. STROEBE. *Sociální psychologie*. 3. Vyd. Praha: Portál. 200, s. 281-328. ISBN 80-7367-092-5.

ŘEZÁČ, J. *Sociální psychologie*. Brno: Paido. 1998, s. 241-243. ISBN 80-85931-48-6.

10. PG: Zjišťování a hodnocení výsledků výuky. Hodnocení ve vyučování, klasifikace žáků a formativní hodnocení (popisný jazyk). Učitelské a žákovské hodnocení, sebehodnocení. Hodnocení a motivace.

Základní studijní literatura:

Kyriacou, Ch.: *Klíčové dovednosti učitele*. Praha: Portál, 2012, s. 123-140. ISBN 978-80-262-0052-9.

Dvořáková, M, Kolář, Z., Tvrzová, I., Váňová, R.: *Základní učebnice pedagogiky*. Praha: Grada, 2015, s. 107-114. ISBN 978-80-247-5039-2.

Vališová, A., Kasíková, H.: *Pedagogika pro učitele*. Praha: Grada, 2011, s. 249-266. ISBN 978-80-247-3357-9.

Rozšiřující studijní literatura:

Kalhoust, Z., Obst. O.: *Školní didaktika*. Praha: Portál, 2009, s. 403-414. ISBN 978-80-7367-571-4.

SKALKOVÁ, Jarmila. *Obecná didaktika*. Praha: ISV, 1999, s. 193–201. ISBN 80-85866-33-1. (nebo jiné vydání).

PS: Sociální a interpersonální percepce. Nejčastější chyby ve vnímání druhých a rizika jejich důsledků. Prevence. Supervize, intervize.

Základní studijní literatura:

JANOŠOVÁ, P. *Pedagogická psychologie*. Učební text MOODLE. Praha: UK HTF. (Kap. Vztah „učitel – žák“). ŘEZÁČ, J. *Sociální psychologie*. Brno: Paido. 1998, s. 78–106. ISBN 80-85931-48-6.

11. PG: Individuální rozdíly v učení – kognitivní styly, učební preference žáků, jejich diagnostika a možnosti práce s nimi. Potřeby žáka a jejich reflexe v edukační realitě. Individualizace a diferenciacce ve výuce jako pedagogicko-psychologický problém.

Základní studijní literatura:

Vališová, A., Kasíková, H.: *Pedagogika pro učitele*. Praha: Grada, 2011, s. 153-164. ISBN 978-80-247-3357-9.

Skalková, J.: *Obecná didaktika*. Praha: Grada, 2007, s. 229-232. ISBN 978-80-247-1821-7.

Petty, G.: *Moderní vyučování*. Praha: Portál, 2013, s. 23-39. ISBN 80-7178-681-0.

Pasch, M.: *Od vzdělávacího programu k vyučovací hodině*. Praha: Portál, 1998, s. 134-139. ISBN 80-7367-054-2.

PS: Žáci s narušeným chováním. Příčiny a konkrétní projevy jejich chování. Intervence a možnosti nápravy. Individuální výchovný plán (program).

Základní studijní literatura:

VÁGNEROVÁ, M. Školní poradenská psychologie pro pedagogy. Praha: Karolinum. 2005, s. 138–175. ISBN 80-246-1074-4.

JANOŠOVÁ, P. Pedagogická psychologie. Učební text MOODLE. Praha: UK HTF. (části kapitol Školní neúspěšnost a Školní inkluze)

MERTIN, V., KREJČOVÁ, L. Problémy s chováním ve škole – jak na ně. Individuální výchovný plán. Praha: Wolters Kluwer. 2013, s. 152-173. ISBN 987-80-7478-026-4

12. PG: Aktuální přístupy k vyučování. Vyučovací metody, kritéria pro jejich výběr a užití. Učení se zkušeností, činnostní učení. Reflexe učební činnosti – sebereflexe žáka. Učení jako aktivní proces: Konstruktivismus jako koncepce současného vyučování. Aktivizující metody. (Problémové učení, kooperativní a badatelská výuka, projektové vyučování, kritické myšlení.)

Základní studijní literatura:

Dvořáková, M, Kolář, Z., Tvrzová, I., Váňová, R.: *Základní učebnice pedagogiky*. Praha: Grada, 2015, s. 115-124 a 219-244 (výběr). ISBN 978-80-247-5039-2.

Vališová, A., Kasíková, H.: *Pedagogika pro učitele*. Praha: Grada, 2011, s. 185-187. ISBN 978-80-247-3357-9.

SKALKOVÁ, Jarmila. *Obecná didaktika*. Praha: ISV, 1999, s. 165–193. ISBN 80-85866-33-1. (nebo jiné vydání).

Rozšiřující studijní literatura:

MOJŽÍŠEK, L. *Vyučovací metody*. Praha: SPN, 1988.

ŠVEC, V., H. FIALOVÁ a O. ŠIMONÍK. *Praktikum didaktických dovedností*. Brno: Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity, 1996. s. 62–70. ISBN 80-210-1365-6.

Kalhous, Z., Obst. O.: *Školní didaktika*. Praha: Portál, 2009, s. 42-61. ISBN 978-80-7367-571-4.

Skalková, J.: *Obecná didaktika*. Praha: Grada, 2007, s. 133 a 138-143 a 153-155. ISBN 978-80-247-1821-7.

Petty, G.: *Moderní vyučování*. Praha: Portál, 2013, s. 9-22 a 27-28. ISBN 80-7178-681-0.

Pasch, M.: *Od vzdělávacího programu k vyučovací hodině*. Praha: Portál, 1998, s. 140-149. ISBN 80-7367-054-2.

Srb, V.: *Jak na osobnostní a sociální výchovu*, Praha: Projekt Odyssea, 2007, s. 18-20. ISBN 978-80-87145-01.

PS: Socializační možnosti školy a rodiny, specifika jejich socializačních vlivů. Konflikt mezi rodinou a školou a jeho následky. Prevence a řešení vzniklého konfliktu učitelem.

Základní studijní literatura: HELUS, Z. *Sociální psychologie pro pedagogy*. Praha: Grada. 2007, 135–148, 167– 178, 209–220. ISBN 80-85931-48-6. (nebo novější vydání).

MOŽNÝ, I. Česká rodina pozdní modernity: nová podoba starého partnera a rivala školy. *Pedagogika*. 54, 2004, č. 4, s. 309–325.

13. PG: Interakce mezi učitelem a žáky ve vyučování. Symetrie a asymetrie ve vztahu učitele a žáka (autorita učitele), práce s pravidly ve třídě. Partnerská komunikace, popisný a posuzovací (hodnotící) jazyk ve škole. Zpětná vazba ve výuce k výkonu a chování žáků a její důsledky pro vztah mezi učitelem a žákem. Spolupráce učitele a žáka při řešení konfliktů.

Základní studijní literatura:

Kyriacou, Ch.: *Klíčové dovednosti učitele*. Praha: Portál, 2012, s. 95 - 122. ISBN 978-80-262-0052-9.

Vališová, A., Kasíková, H.: *Pedagogika pro učitele*. Praha: Grada, 2011, s. 445-453. ISBN 978-80-247-3357-9.

Šed'ová, K., Švaříček, R., Šalamounová, Z.: *Komunikace ve školní třídě*. Praha: Portál, 2012, s. 261-270. ISBN 978-80-262-0085-7.

Rozšiřující studijní literatura:

Kalhoust, Z., Obst. O.: *Školní didaktika*. Praha: Portál, 2009, s. 386-394 a 398-402. ISBN 978-80-7367-571-4.

Cangelosi, J. S.: *Strategie řízení třídy*. Praha: Portál, 1994, s. 93-109. ISBN 80-7178-083-9.

Švec, J.: *Umíme druhému sdělit, co se nám v jeho chování líbí a co nelíbí*. Praha: Odyssea, 2007, s. 8-42. ISBN 978-80-87145-14-2.

PS: Interakce a komunikace učitel - žáci. Jejich funkce, typy a rizika. Kauzální atribuce, atribuční styly, atribuční a autoatribuční chyba.

Základní studijní literatura: HELUS, Z. *Sociální psychologie pro pedagogy*. Praha:

Grada. 2007, s. 236–249. ISBN 80-85931-48-6. (nebo novější vydání).

Šířej: KUSÁK, P. a P. DAŘÍLEK. Pedagogická psychologie - B. Olomouc: Univerzita Olomouc. 2000, 80–96. ISBN 80-7067-789-9.

14. PG: Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Spolupráce učitele a asistenta. Integrace, inkluze. Faktory ovlivňující úspěšnost inkluze. Přednosti a úskalí inkluze. Specifika práce se žáky se SVP- práce s žáky se zdravotním znevýhodněním a postižením, s nadanými žáky, s žáky ohroženými sociokulturním znevýhodněním.

Základní studijní literatura:

Pasch, M.: Od vzdělávacího programu k vyučovací hodině. Praha: Portál, 1998, s. 279 - 305. ISBN 80-7367-054-2.

Teplá, M.: Asistent pedagoga. Praha: Verlag Dashöfer, 2016, s. 70-75. ISBN 978-80-87963-33-3.

VOTAVOVÁ, R. Rozdílný význam pojmů integrace a inkluze. Metodický portál inspirace a zkušeností učitelů. Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/SSC/17243/ROZDILNY-VYZNAM-POJMU-INTEGRACE-A-INKLUZE.html>

Rozšiřující studijní literatura:

LACHTA, V. (ed.). Základy inkluzivní pedagogiky. Praha: Portál, 2010, s.5–55, 76–92, 155–167. ISBN 978-807367-679-7.

ŠVARCOVÁ, I. Základy pedagogiky. Praha: VŠCHT, 2005, s. 85–104. ISBN 978-80-7080-690-6. (nebo jiné vydání)

PS: Pojetí školní inkluze a školní integrace. Žáci se speciálně vzdělávacími potřebami. Přínosy a rizika z hlediska školního, sociálního a regionálního kontextu i z hlediska jednotlivých cílových skupin.

Základní studijní literatura:

JANOŠOVÁ, P. Pedagogická psychologie. Učební text MOODLE. Praha: UK HTF. (Kap. Školní inkluze).

15. PG: Školní třída jako vrstevnická skupina. Sociální klima třídy a školy jako důsledek interakce mezi žáky a učiteli, rodiči, ostatními zaměstnanci školy a vnějším prostředím školy. Sociální vztahy ve třídě a možnosti jejich ovlivňování v edukační realitě. Kooperace a kompetice ve vyučování a jejich vliv na vztahy.

Základní studijní literatura:

Kyriacou, Ch.: *Klíčové dovednosti učitele*. Praha: Portál, 2012, s. 79-94. ISBN 978-80-262-0052-9.

Kalhoust, Z., Obst. O.: *Školní didaktika*. Praha: Portál, 2009, s. 397-398. ISBN 978-80-7367-571-4.

Janošová, P.: *Šikana a vyčleňování žáků na základní škole*. Liberec: Technická Univerzita v Liberci, 2011, s. 12-14 a 46-51. ISBN 978-80-7372-779-6.

HRABAL, V. *Sociální psychologie pro učitele. Vybraná témata*. Praha: Karolinum. 2002, s. 13-18. ISBN 80-246-0436-1.

PS: Socializace, formy sociálního učení. Socializace a individuace z hlediska vývoje dítěte a dospívajícího.

Základní studijní literatura: HELUS, Z. *Sociální psychologie pro pedagogy*. Praha: Grada. 2007, s. 107–134. ISBN 80-85931-48-6. (nebo novější vydání)

V Praze dne 30. 9. 2023